ЗВО “ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА”

Факультет архітектури, будівництва та дизайну

Кафедра дизайну

КОЛЬОРОЗНАВСТВО
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань	**02 Культура і мистецтво**
Спеціальність	**022 Дизайн**
Освітній рівень	**перший (бакалаврський)**
Освітня програма	**Графічний дизайн**

Вид дисципліни	**базова**
Мова викладання, навчання та оцінювання	**українська**

Івано-Франківськ
ЗВО «Університет Короля Данила»
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри дизайну
Протокол № 1 від 31.08.2022 р.

Розробник(-и):
Гілязова Н.М. кандидат мистецтвознавства, доцент

e-mail	nataliia.hiliazova@iful.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	кафедра дизайну
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/navchannya/ https://ukd.edu.ua/specialty/dizayn https://ukd.edu.ua/person/nataliya-gilyazova

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта освітньої програми
2022-2023	31.08.2022 р.	1		

ВСТУП

Курс кольорознавства є невід'ємною частиною фундаментальної підготовки дизайнерів. Мета викладання даного курсу – засвоїти знання з теоретичних основ кольорознавства, вивчення основних і найбільш поширених способів і прийомів естетичного застосування на практиці. Ознайомлення з головними характеристиками та складовими частинами кольору.

Дисципліна «Кольорознавство» належить до базових дисциплін освітньої програми.

Основними завданнями під час вивчення дисципліни є:

- засвоїти характеристики теоретичних основ кольорознавства;
- знати характеристики основних компонентів технік виконання, суспільні та асоціативні основи естетичного сприйняття форм, кольору, освітлення, тощо;
- розуміти закономірності синтезу кольорів у графіці, живописі, архітектурі, тощо;
- оперувати властивостями кольору, впливаючи на його сприйняття при зміні однієї, двох або усіх трьох характеристик кольору;
- володіти матеріалом (акварельні та гуашеві фарби);
- створювати та виконувати ескізні проекти та композиційні розробки;
- використовувати властивості кольору,
- вміти оперувати прийомами гармонізації кольорових сполук; різними методиками пошуку колірних гармоній, встановлення контрастних, нюансних співвідношень кольорів у процесі формоутворення;
- самостійно збирати та аналізувати інформацію отриману з Інтернет ресурсів;
- застосовувати здобуті знання та навички в галузях графічного дизайну та у вирішенні творчих завдань.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	**1**		
Семестр	**1**		
Кількість кредитів ECTS	**3**		**90 год.**
Аудиторні навчальні заняття	**56 год**	лекції	**10 тод.**
		практичні	**46 год.**
Самостійна робота			**4 год.**
Форма підсумкового контролю	**екзамен**		**30 год.**

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
	Дизайн-проектування
	Формоутворення
	Живопис
	Комп'ютерний дизайн в графіці

Компетентності, яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальної дисципліни

Код компетентності	Назва компетентності	Результати навчання
СК 8.	- Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта	ПРН 8. Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію. ПРН 9. Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання. ПРН 10. Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну у комунікативному просторі. ПРН 18. Відображати морфологічні, стильові та кольорофактурні властивості об'єктів дизайну

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Фізичні властивості кольору.

Поняття про колір. Класифікація спектра кольору. Хроматичні та ахроматичні кольори. Колірний тон. Насиченість.

Тема 2. Змішування кольорів.

Види змішування кольорів – «оптичний» та «механічний». Закони змішування. Зміна кольору при штучному освітленні.

Тема 3. Контрасти.

Колірна індукція. Види контрастів. Світловий контраст. Монохроматичний контраст. Хроматичний контраст.

Тема 4. Фізіологічні основи кольору. Психологічний вплив кольору.

Відчуття кольору і сприйняття кольору. Світлота та насиченість кольору. Поверхневі та просторові якості кольору. Фізичні асоціації. Емоційні асоціації.. Антропологічні асоціації. Кольоровий символізм. Психологічна характеристика одиничних кольорів.

Тема 5. Кольорова гармонія.

Концепція створення гармоній. Гармонія за контрастами. Класифікація формальних колірних гармоній. Типи гармоній.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ теми	Назва теми	Кількість годин				
		Всього	Аудиторна	Лекції	Практичні	Сам. робота
1.	Фізичні властивості кольору			2	8	1
2.	Змішування кольорів			2	8	1
3.	Контрасти			2	8	2
4.	Фізіологічні основи кольору. Психологічний вплив кольору			2	12	
5	Кольорова гармонія			2	10	
	Кількість годин на вивчення дисципліни	60	56	10	46	4
	Підсумковий контроль	30				
	Всього годин	90				

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п		**Тема лекції**	**Кількість годин**
1.	Лекція 1.	Фізичні властивості кольору	2
2.	Лекція 2.	Змішування кольорів	2
3.	Лекція 3.	Контрасти	2
4.	Лекція 4.	Фізіологічні основи кольору. Психологічний вплив кольору	2
5.	Лекція 5.	Кольорова гармонія	2
	Всього годин		10

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Вимоги до завдання	Кіль-ть годин
1.	**Спектральне коло**	Створити два спектральних кола з основних, допоміжних та проміжних кольорів. Матеріал: акварельні фарби. Формат А3.	8
2.	**Змішування кольорів**	На форматі паперу в 20 квадратах створити кольорові сполуки шляхом змішування кольорів (тепла і холодна гама. Матеріал: акварельні фарби. Формат А3.	8
3.	**Контрасти**	На форматі паперу створити хроматичні контрасти з додаванням ахроматичних кольорів. Матеріал:акварельні фарби, гуаш. Формат А3.	8
4.	**Кольорові асоціації**	Методом монотипії, за допомогою різноманітних матеріалів (тканина, листя дерев, пластик тощо) та фарби утворити значну кількість зображень. З отриманих зразків створити зображення на вільну тему: натюрморт, стилізовані тварини чи птахи, абстракції. Матеріал: гуаш, акрил, клей, кольоровий папір. Формат А4.	12
5.	**Гармонія кольорів**	На форматі паперу створити три однакові композиції застосувавши різні гармонії поєднань кольорів. Композиція може складатися з геометричних форм, або рослинних чи абстрактних елементів. Матеріал: гуаш. Формат А3.	10
	Всього годин		46

САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота студента має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення теоретичних знань які студент застосує на практиці, а також за допомогою проектування студент повинен навчитися передавати свої творчі ідеї.
Рекомендації до оформлення самостійної роботи:
Завдання передбачає створення графічних робіт до пройденого матеріалу лекцій.
Формат А3, А4. Матеріал: гуаш, акварельні фарби.

Назва тем	**Вимоги до завдання**	**Кіл-ть год.**
1. Заливка	На форматі утворити різноманітні кольорові сполучення теплої, холодної гами методом заливки, а також ахроматичних відтінків.Матеріал: акварельні фарби. Формат А3.	1
2. Змішування кольорів	На форматі паперу утворити різноманітні кольорові сполучення шляхом механічного змішування кольорів. Матеріал: акварельні фарби. Формат А3.	1
3. Ахроматичні контрасти	На форматі створити контрасти ахроматичних кольорів. Матеріал: гуаш. Формат А4	2
Всього годин		4

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Фіксація поточного контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” (далі - Журнал) на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Оцінювання знань студента під час практичних занять проводиться за такими критеріями:

- ступінь засвоєння теоретичного матеріалу навчальної дисципліни;
- вміння реалізовувати власні творчі композиційні рішення;
- відповідність практичного завдання, що виконалося, заданій темі;
- самостійність виконання роботи.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів) без права перездачі.

Студенти повинні мати оцінки з не менше 50% лабораторних /семінарських/практичних занять.

Критеріями оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння техніками виконання живопису, навички і прийоми виконання практичних завдань, самореалізація на лабараторних заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрової графічної роботи (заліку), завданням якої є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

До підсумкового контролю **допускаються студенти,** які за результатами поточного контролю **отримали не менше 35 балів**. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Також до семестрового контролю не допускаються студенти, що не оплатили за навчання.

За результатами підсумкового контролю (екзамен/диференційований залік) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 балів і менше, вважаються такими, що не склали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях, оцінюється в балах (національної шкали, 100-бальної шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Студенти можуть підвищувати свій рейтинг під час екзаменаційній сесії через одноразову повторну перездачу, попередньо подавши заяву адміністрації коледжу не пізніше одного робочого дня після сесії.

Одержаний при підвищенні рейтингу результат буде остаточним при виставленні підсумкового контролю.

Студенти, які не з'явилися на екзамени без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

Підсумковий контроль оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС.

Шкала оцінювання знань студентів

Оцінка за національною шкалою / National grade	**Рівень досягнень, % / Marks, %**
Національна диференційована шкала	
Відмінно / Excellent	**90 – 100**
Добре / Good	**76 – 89**
Задовільно / Satisfactory	**60 – 75**
Незадовільно / Fail	**0 – 59**
Національна недиференційована шкала	
Зараховано / Passed	**60 – 100**
Не зараховано / Fail	**0 – 59**
Шкала ECTS	
A	**90 – 100**
B	**83 – 89**
C	**76 – 82**
D	**68 – 75**
E	**60 – 67**
Fx	**35 – 59**
F	**0 – 34**

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Метод 1. **Словесний**	Метод переважно має форму лекцій, часом з елементами бесіди. Використовують під час викладання нового матеріалу, а також у процесі його закріплення.
Метод 2. **Наочний**	Метод передбачає застосування демонстрації кольорових схем, кольорових сполучень, матеріалів та зразків практичних завдань.
Метод 3. **Практичний**	Практичний метод – один із ключових у навчанні дизайнерів. Практичні роботи мають важливе навчально-пізнавальне значення, сприяють формуванню вмінь і навичок, необхідних для майбутньої професії та самоосвіти. Виконання завдань допомагає набути практичні навички, розвиває розуміння колористики та відчуття і розуміння матеріалу.
Метод 4. **Стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні**	Метод передбачає формування у студентів суспільної та особистої значущості в процесі навчання; формує в них певний рівень вимог, дотримання яких означає виконання свого обов'язку. Це допомагає їм сформувати стійкий навик відповідальності в роботі, доброчесності як в процесі навчання, так і при виконанні замовлень

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчальнопізнавальної діяльності студентів передбачене застосування лекцій, практичні роботи, презентації, метод проектної роботи.

Діагностика (моніторинг і перевірка) результатів навчання здійснюється шляхом виконання студентами:

1)практичних робіт

2)презентацій і виступів на наукових заходах;

3)підсумкового екзамену .

ПОЛІТИКА КУРСУ

Аудиторні заняття з дисципліни «Кольорознавство» проходять у формі лекцій та практичних занять.

Відпрацювання студентом пропущених лекцій відбуваються шляхом самостійного опрацювання теми яка повинна бути законспектована. Пропущені або не вчасно створені лабораторні роботи виконуються в аудиторії у визначений час згідно графіку відпрацювання та відробок, під наглядом викладача. Це потрібно для того щоб виключити можливість плагіату, тобто присвоєння і здачі студентом чужої роботи.

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання.

Важливим елементом у навчальному процесі є академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Відповідно до цього викладач повинен надавати достовірну інформацію про використані джерела та власну творчу діяльність, а студент у свою чергу посилання на джерела інформації у разі використання при створенні ідей, ескізів та розробок.

Загалом після завершення кожної лабораторної роботи відбувається колективне обговорення між студентами та викладачем щодо виявлення негативних та позитивних моментів у виконаному завданні. Враховується відповідність теми, виконання (володіння матеріалом та технічними засобами) та охайність роботи.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
навчальної дисципліни «Кольорознавство»

ТЕМА 1. Вступ. Фізичні властивості кольору

1. Поняття про колір. Класифікація спектра кольору.
2. Хроматичні та ахроматичні кольори.
3. Колірний тон. Насиченість.

ТЕМА 2. Зміщування кольорів

1. Види змішування кольорів - «оптичний» та «механічний».
2. Закони змішування.

ТЕМА 3. Контрасти

1. Колірна індукція.
2. Світловий контраст.

3. Монохроматичний контраст.
4. Хроматичний контраст.
5. Інші види контрастів.

ТЕМА 4. Фізіологічні основи кольору. Вплив кольору

1. Відчуття кольору і сприйняття кольору.
2. Світлота та насиченість кольору.
3. Поверхневі та просторові якості кольору.
4. Види впливу
5. Кольоровий символізм.
6. Психологічна характеристика одиничних кольорів.
7. Кольорові асоціації

ТЕМА 5. Кольорова гармонія

1. Концепція створення гармоній.
2. Класифікація формальних колірних гармоній.
3. Практичне застосування.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

Базова

1. Кириченко М.А. Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. К.: «Вища школа», 2002. 188 с.
2. Печенюк Таміла Кольорознавство Л.; 2009. 191с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Академія кольору. URL: https://www.koloristika.in.ua/t_fok.php (дата звернення 10.08. 2022)
2. Контрасти, нюанси. URL: https://cases.media/article/kolirni-kontrasty-za-ittenom-chastyna-1(дата звернення 12.08. 2022)
3. Основні характеристики кольору. URL: https://studopedia.su/8_59411_osnovnI-harakteristiki-koloru.html (дата звернення 12.08. 2022)
4. Харченко В. Проблеми колірної гармонії у контексті графічного дизайну. URL: irbis-nbuv.gov.ua › cgi-bin › irbis_nbuv › cgiirbis_64 (дата звернення 11.08. 2022)
5. Ярошенко А.В. Основні закономірності сприймання кольору. URL: http://4ua.co.ua/culture/zb3bc69a4d43a89421216c26_0.html (дата звернення 12.08. 2022)